

Etický kódex

Slovenská reč sa riadi zásadami publikovania v súlade s etickým kódexom publikačnej praxe, ktorý je definovaný v dokumentoch medzinárodného fóra [COPE \(Committee on Publication Ethics\)](#). Tento etický kódex rešpektuje [Etický kódex Slovenskej akadémie vied](#) a upravuje etické práva a povinnosti autorov, recenzentov, redakcie a redakčnej rady a vydavateľa. Pre všetky zainteresované strany je záväzný.

I. Práva a povinnosti autorov

1. Autor môže predložiť len taký rukopis, ktorý je jeho pôvodnou vedeckou prácou, obsahovo sa zhoduje so zameraním časopisu a spĺňa všetky predpísané formálne náležitosti. Na požiadanie musí autor preukázať, že dielo je jeho pôvodnou vedeckou prácou. Pokiaľ autor použil pri práci pramene pochádzajúce od iných autorov, je povinný ich náležite citovať. Plagiátorstvo v akejkoľvek podobe a forme je neetické a neakceptovateľné.
2. Autor môže predložiť iba taký rukopis, ktorý ešte nebol inde uverejnený, akceptovaný na publikovanie ani simultánne zaslaný do redakcie inej publikačnej platformy. Autor sa zaväzuje, že svoj rukopis do ukončenia publikačného konania nepredloží na publikovanie do iného časopisu alebo do akejkoľvek inej publikácie. Autor predložením rukopisu potvrdzuje, že je jediným majiteľom autorských práv viažucich sa k článku. V prípade, ak ide o spoločné dielo viacerých autorov, hlavný autor je zodpovedný za riadne a úplné uvedenie všetkých spoluautorov vrátane súhlasu ostatných spoluautorov s predložením rukopisu do časopisu. Ako spoluautori musia byť uvedení všetci, ktorí v podstatnej miere prispeli k tvorbe textu. Autor zaslaním príspevku potvrdzuje, že neposielal text do iných redakcií, ani ho nemá v recenznom konaní v inom médiu. Nerešpektovanie autorských práv iných autorov alebo súbeh publikačných intencií jedného textu je dôvodom na okamžité zamietnutie textu.
3. Autor používa argumentáciu vystavanú na objektívnych základoch, ktorá prináša objektívne výsledky vedeckého výskumu. Zavádzajúce alebo vedome nesprávne vyhlásenia sú neprípustné a môžu viesť k zamietnutiu textu, alebo aj k dodatočnému vymazaniu textu z elektronickej verzie časopisu.
4. Zodpovednosťou autora je oznámiť redakcii akýkoľvek konflikt záujmov, ktorý súvisí s predložením jeho rukopisu. Neposkytnutie informácie o konflikte záujmov je neetické a neakceptovateľné.
5. Autor predložením rukopisu vyjadruje súhlas s publikačným konaním, t. j. s jeho postúpením na obojstranne anonymné recenzné konanie, prípadne ďalšie hodnotenie redakčnou radou. Autor má právo na transparentné a objektívne posúdenie svojho rukopisu, ktoré je v súlade s týmto kódexom a stanovenými štandardmi fungovania časopisu. V prípade, že autor po predložení rukopisu vo svojom článku odhalí závažnú chybu alebo inú závažnú nepresnosť,

je povinný o nej informovať redakciu. Autor sa zaväzuje spolupracovať s redakciou a poskytnúť potrebnú súčinnosť na zabezpečenie odstránenia závažnej chyby alebo inej závažnej nepresnosti, alebo na stiahnutí textu z procesu jeho publikácie. Tieto povinnosti sa vzťahujú na autora aj pri zverejnení opravy v už zverejnenom texte. Neposkytnutie informácie o závažnej chybe alebo inej závažnej nepresnosti, ktorá mení výsledky výskumu, alebo nedostatočná kooperácia s redakciou sú neakceptovateľné a sú dôvodom na neuverejnenie alebo stiahnutie textu.

6. Autor predložením rukopisu poskytuje vydavateľovi bezplatné právo na jeho publikovanie v tlačenej aj v elektronickej podobe. Autor tiež súhlasí so zaradením článku do všetkých databáz, v ktorých je alebo bude časopis zaradený. Autor zároveň súhlasí s uvedením svojho mena, priezviska, pracoviska, ORCID čísla a kontaktnej e-mailovej adresy ako súčasti publikovaného textu.

II. Práva a povinnosti recenzentov

1. Recenzia je neoddeliteľnou súčasťou formalizovanej vedeckej komunikácie. Úlohou recenzenta je spolupodieľať sa na rozhodovaní o publikovaní alebo zamietnutí rukopisu v rámci redakčného konania. Cieľom recenzie je napomôcť autorovi vylepšiť rukopis. Recenzent nesmie hodnotiť rukopis, pri ktorom by mohlo dôjsť ku konfliktu záujmov. Za konflikt záujmov sa považuje predovšetkým akýkoľvek prospech recenzenta zo schválenia alebo zamietnutia rukopisu, spolupráca na danom projekte, zásadný názorový rozdiel na hlavnú tému recenzovaného rukopisu a pod. Recenzent pri ponuke na hodnotenie textu musí uviesť akýkoľvek konflikt záujmov a odmietnuť posudzovanie textu.
2. Recenzent sa zaväzuje k mlčanlivosti o detailoch posudzovacieho procesu v čase posudzovania aj po ňom s výnimkou konzultácií v rámci redakcie. Redakcia považuje rukopis za dôverný materiál, a preto ho recenzent nesmie nikomu ukázať a nesmie o ňom s nikým iným okrem redakcie diskutovať. Za dôverné sa považujú aj zásadné informácie alebo myšlienky získané počas recenzného konania, a preto sa nesmú použiť a pred uverejnením šíriť na získanie osobnej výhody recenzenta.
3. Očakáva sa, že autori publikujúci v časopise Slovenská reč v rámci akademickej solidarity a vzájomnosti budú ochotní podieľať sa na posudzovaní rukopisov, ak ich o to požiada redakcia. Ak oslovený recenzent z akýchkoľvek dôvodov nemôže prijať rukopis na posudzovanie alebo nestihne vypracovať posudok v dohodnutom termíne, je potrebné, aby o tom bezodkladne informoval redakciu.
4. Recenzné konanie je obojstranne anonymné. Recenzent sa zaväzuje vypracovať recenzný posudok objektívne so zreteľom na intelektuálny obsah a vedeckú hodnotu rukopisu, ako sú relevantnosť, originalita, výstižnosť, zrozumiteľnosť textu a precíznosť, presvedčivosť a adekvátnosť argumentácie. Recenzent vypracúva recenzný posudok v stanovenej štruktúre osobne podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, a to: 1) vyplnením formulára s nevyhnutným hodnotením a odporúčaním či neodporúčaním textu na publikovanie; 2)

- prácou s rukopisom prostredníctvom pripomienok a komentárov na konkrétnom mieste príspevku.
5. Recenzent je povinný bez zbytočného odkladu upovedomiť hlavného redaktora a výkonného redaktora na akékoľvek okolnosti, ktoré môžu byť dôvodom na zamietnutie rukopisu. Sama recenzia musí byť vypracovaná objektívne a slušne; osobná kritika autora je neprípustná. Recenzent musí vyjadriť svoje názory odborne, jasne, zrozumiteľne a musí ich primerane podporiť relevantnými argumentmi. Recenzent je povinný označiť údaje a informácie, ktoré autor nesprávne citoval, alebo necitoval vôbec. Ak posudzovateľ zistí prípadné podobnosti alebo zhody posudzovaného rukopisu s akýmkoľvek iným textom, je žiaduce, aby formou vyhlásenia upovedomil redakciu a zároveň podložil faktami svoje zistenie.
 6. Ak rukopis neprejde publikačným konaním, v ňom obsiahnuté nepublikované informácie nesmú byť použité v recenzentovom vlastnom výskume bez výslovného písomného súhlasu autora. Recenzent nesmie použiť informácie získané počas vypracúvania recenzného posudku na svoj alebo cudzí prospech alebo na znevýhodnenie alebo zdiskreditovanie autora.
 7. Činnosť posudzovateľov a sprostredkovanie hodnotení autorom organizuje redakcia. Zabezpečuje aj spätnú väzbu autora vo vzťahu k recenzentovi a jeho výhradám.

III. Práva o povinnosti redakcie a redakčnej rady

1. Redakcia (šéfredaktor, manažérka redakcie, výkonná redaktorka) sa usilujú zachovávať profil časopisu a jeho reputáciu. Sú zodpovední za celkový obsah a štruktúru časopisu.
2. Redakcia je povinná zabezpečovať prijímanie rukopisov na základe úplného rešpektovania zásady rovnakého zaobchádzania. Rukopis nemôže byť odmietnutý z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia. Redakcia dbá, aby nedošlo ku konfliktu záujmov v súvislosti s redakčným konaním.
3. Redakcia sa riadi všeobecnou koncepciou vydavateľa, berie na vedomie odporúčania redakčnej rady časopisu a postupuje v súlade s platnými právnymi predpismi, najmä autorským zákonom a občianskym zákonníkom. Redakcia v prípade potreby svoje rozhodnutia konzultuje s členmi redakčnej rady, s recenzentmi alebo vydavateľom.
4. Redakcia dodržiava postupy, ktoré garantujú kvalitu obsahu časopisu, a zodpovedá za to, že jej rozhodnutia nebudú žiadnym spôsobom ovplyvnené prípadnými komerčnými, osobnými alebo inštitucionálnymi záujmami. Zabezpečuje, aby hodnotenie rukopisu bolo nepredpojaté a nestranné a aby hodnotenie bolo založené len na základe jeho odborného obsahu. S týmto cieľom zabezpečuje odovzdávanie anonymných recenzných posudkov autorovi na ich zapracovanie do rukopisu. Redakcia je oprávnená požadovať, aby všetci prispievatelia a recenzenti oznámili prípadné konflikty záujmov, a uverejniť opravy, pokiaľ sa konflikt záujmov zistí až po publikovaní rukopisu. Redakcia je oprávnená prijať, odmietnuť, alebo požadovať úpravu rukopisu. Redakcia je oprávnená prerušiť alebo zastaviť redakčné konanie

- aj v prípade rukopisu, ktorý je podozrivý z plagiátorstva alebo manipulácie s údajmi či s iným neetickým konaním. V takom prípade redakcia požiada autora o vysvetlenie. Pokiaľ nedostane odpoveď v primeranej lehote alebo odpoveď nie je uspokojivá, redakčné konanie zastaví a redakčnej rade navrhne opatrenie voči autorovi.
5. Redakcia s cieľom zaistenia kvality rukopisu zabezpečuje prvé kolo posudzovania na úrovni redakcie, berúc do úvahy tieto parametre: a) tematický súlad so zameraním časopisu; b) splnenie štandardov vedeckého a odborného textu; c) žánrové kritériá; d) požadovaná formálna úprava a náležitá jazyková úroveň; e) požadovaná etika citovania a uvádzania bibliografických zdrojov. Texty, ktoré uvedené atribúty evidentne nespĺňajú, sú zamietnuté alebo vrátené na doplnenie. V takom prípade rukopis nejde na recenzné konanie. Ak je výsledok predbežného posúdenia rukopisu kladný, redakcia zabezpečí jeho štandardné anonymné posúdenie.
 6. Redakcia neposkytuje informácie o predložennom rukopise nikomu inému ako jeho autorovi, členom redakčnej rady a recenzentom (vrátane potenciálnych). Redakcia nesmie bez výslovného písomného súhlasu autorov použiť z nepublikovaného rukopisu článku získané poznatky ani ďalšie nepublikované myšlienky získané v rámci recenzného konania pre svoj výskum alebo pre výskumu iných. Redakcia zabezpečuje opravy, vysvetlenia alebo ospravedlnenia súvisiace s publikovaným článkom.
 7. Členovia redakčnej rady dodržia rovnako ako redaktori zásady mlčanlivosti, pravidiel nestrannosti a pravidiel o konflikte záujmov. Ak na publikovanie predkladá rukopis člen redakčnej rady alebo redakcie, tento autor je vylúčený z redakčného konania a nemá informácie o identite posudzovateľov textu a nezúčastňuje sa ani na rozhodovaní o publikovaní, resp. nepublikovaní svojho diela a ani nejako inak neovplyvní jej rozhodnutie.

IV. Práva a povinnosti vydavateľa

1. Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, v. v. i., ako vydavateľ časopisu Slovenská reč dbá na to, aby v spolupráci s redakciou boli dostatočne presne vymedzené úlohy vydavateľa, redakcie a redakčnej rady časopisu.
2. Vydavateľ garantuje redaktorom a redakčnej rade nezávislosť ich rozhodnutí a ochraňuje ich pred prípadnými komerčnými, politickými alebo inštitucionálnymi zásahmi a tlakmi.
3. Vydavateľ vie transparentne preukázať spôsob financovania časopisu. Vydavateľ sa zaväzuje, že bude plniť všetky zmluvné záväzky, ktoré v súvislosti s prípravou, vydávaním a šírením časopisu uzavrie.
4. Vydavateľ dlhodobo archivuje finálnu publikovanú verziu všetkých čísel časopisu.